

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka Liberec rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Hany Ptáčkové a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce:
bytem

proti

žalovanému: **Úřad práce ČR, Krajská pobočka v Liberci**
sídlem Dr. Milady Horákové 580/7, 460 01 Liberec 4

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nevyplácení příspěvku na živobytí

takto:

- I. **Žaloba se odmítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou krajskému soudu dne 17. 5. 2019 žalobce navrhoval, aby soud uložil žalovanému povinnost poskytovat mu dávky hmotné nouze a doplatit nevyplacené dávky,
do pravomocného rozhodnutí týkajícího se těchto dávek.
2. V žalobě žalobce tvrdil, že žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 2. 2018 zahájil řízení o odejmutí dávky hmotné nouze – příspěvku na živobytí a rozhodnutím č. j. 34072/2018/LIB
příspěvek na živobytí odejmul od 1. 3. 2018. Toto rozhodnutí zrušil krajský soud rozsudkem ze dne 11. 2. 2019, č. j. 60 Ad 7/2018-39. Dávka není vyplácena. Žalobce namítal, že zahájení řízení o odejmutí dávky neruší rozhodnutí o jejím přiznání a není důvodem pro pozastavení vyplácení dávky. Žalovaný tak nedůvodně zastavil vyplácení pravomocně přiznaných dávek. Shodně žalobce pro úplnost uvedl ve vztahu k rozhodnutí ve věci snížení příspěvku na živobytí, kdy i toto rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozsudkem krajského soudu
sp. zn. 60 Ad 3/2018.
3. Současně žalobce navrhoval, aby soud vydal předběžné opatření, kterým žalovanému uloží povinnost poskytovat mu dávku hmotné nouze – příspěvek na živobytí do

pravomocného rozhodnutí o této dávce a doplatit nevyplacené dávky hmotné nouze –
 příspěvek na živobytí
 od 1. 3. 2018, vše na uvedený bankovní účet.

4. Žalobce také požádal o osvobození od soudních poplatků, odkázal na svou finanční situaci,
 která je soudu známa z úřední činnosti a která se vinou žalovaného nezlepšila.
5. Podáním žaloby bylo zahájeno řízení dle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).
6. Soud posoudil žalobu dle jejího obsahu a petitu jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného ve smyslu § 82 s. ř. s., podle kterého každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
7. Zásah žalovaného dle tvrzení žalobce spočívá v nevyplácení dávek hmotné nouze – příspěvku
 na živobytí, ačkoli bylo soudem zrušeno rozhodnutí žalovaného o odejmutí, resp. snížení této dávky hmotné nouze, tedy ve faktických úkonech žalovaného při vyplácní pravomocně přiznaných dávek hmotné nouze, resp. absenci úkonů, jež směřují vůči žalobci,
 bez,
 dle žalobcova tvrzení, zákonného podkladu.
8. Soud předesílá, že obdobně posoudil žalobcovu žalobu ve věci vedené pod sp. zn. 59 Ad 3/2018. Rozsudkem ze dne 19. 7. 2018, č. j. 59 Ad 3/2018-54, zdejší soud po provedeném ústním jednání žalobu zamítnul jako nedůvodnou, když předtím vyhodnotil, že žaloba byla podána v zákonné lhůtě dle § 84 odst. 1 s. ř. s. a že je přípustná ve smyslu § 85 s. ř. s. Uvedený rozsudek byl
 ke kasační stížnosti žalobce zrušen Nejvyšším správním soudem, který v rozsudku ze dne 30. 4. 2019, č. j. 9 Ads 303/2018-32 (dostupný na www.nssoud.cz) konstatoval, že pokud se žalobce nedomáhal pouhého určení nezákonnosti zásahu žalovaného, je jeho žaloba nepřipustná a krajský soud pochybil, pokud ji neodmítl v souladu s § 46 odst. 1 písm. d)
 ve spojení s § 85 s. ř. s.
9. Nejvyšší správní soud v shora označeném rozsudku konstatoval:
„[16] Nejvyšší správní soud vychází ze svého staršího rozsudku ze dne 9. 3. 2016, č. j. 1 Ads 254/2015 – 25 (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Toto rozhodnutí se zabývalo přípustností žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, který žalobce spatřoval v tom, že mu žalovaný vyplácel doplatek na bydlení ve snížené výši dle výroku dosud nepravomocných rozhodnutí o snížení předmětné dávky. Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku konstatoval, že „[v] věci snížení doplatku na bydlení dosud probíhá řízení, na jehož konci bude stěžovateli buď vyhověno, nebo se bude moci tomuto snížení dále bránit žalobou proti rozhodnutí (včetně zachování možnosti vymoci neprávem nevyplácenou částku, o kterou byl doplatek snížen). Z toho důvodu není možné shledat stěžovatelovu žalobu na ochranu

před nezákonným zásahem důvodnou (správně přípustnou – pozn. soudu), neboť tento žalobní typ je, jak bylo vysvětleno výše, subsidiárním prostředkem ochrany, který nelze použít v situacích, kdy ve věci bude vydáno správní rozhodnutí, proti němuž bude možná obrana prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí. (...) Ve vztahu k nyní posuzované zásahové žalobě je tedy podstatná skutečnost, že proti snížení dávky existuje procesní obrana formou žaloby proti rozhodnutí. Stěžovatelova žaloba, která má subsidiární charakter (jak bylo rozvedeno výše), je tak nepřipustná“ (zvýraznění přidáno – pozn. soudu). Uvedené závěry lze analogicky aplikovat i v nyní projednávaném případě, byť se jedná o odejmutí dávek, nikoli „pouze“ o jejich snížení.

10. [17] Nejvyšší správní soud bere v potaz, že v době podání žaloby (dne 23. 3. 2018) ještě žalovaný nevydal rozhodnutí o odejmutí obou dávek pomoci v hmotné nouzi. Stěžovatel si ovšem byl vědom probíhajícího správního řízení, neboť oznámení o zahájení řízení ve věci odejmutí dávky příspěvek na živobytí mu bylo do datové schránky doručeno dne 2. 3. 2018, poštou pak dne 16. 3. 2018 (viz oznámení založené ve správním spise týkajícím se této dávky na č. l. 147). Oznámení o zahájení řízení ve věci odejmutí dávky doplatek na bydlení bylo stěžovateli doručeno do datové schránky rovněž dne 2. 3. 2018 (viz oznámení založené ve správním spise týkajícím se této dávky na č. l. 132). Stěžovatel tak věděl, že o odejmutí dávek vede žalovaný správní řízení. Byť lze pochopit, že nastalou situaci mohl subjektivně pociťovat jako zásah do svých práv (přestaly mu být vypláceny dávky, na které měl podle svého přesvědčení nárok), nebyla jeho zásahová žaloba z objektivního hlediska přípustná. Proti odejmutí či snížení dávky totiž existuje procesní obrana ve formě žaloby proti rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s.“.
11. Tyto závěry je na místě aplikovat i na daný případ. Ze skutečností uvedených žalobcem, které jsou rovněž soudu známy z úřední činnosti (věci sp. zn. 60 Ad 3/2018 a 60 Ad 7/2018), vyplývá, že v době podání žaloby stále probíhá správní řízení ve věci snížení příspěvku za živobytí i odejmutí této dávky. Zdejší soud rozsudkem ze dne 16. 8. 2018, č. j. 60 Ad 3/2018-33, zrušil rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí i rozhodnutí žalovaného jako prvostupňového správního orgánu o snížení příspěvku na živobytí od 1. 8. 2017 a věc vrátil k dalšímu řízení. Rozsudkem ze dne 11. 2. 2019, č. j. 60 Ad 7/2018-39, zrušil rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí i žalovaného o odejmutí příspěvku na živobytí od 1. 3. 2018 a věc vrátil k dalšímu řízení. Žalobce se žalobou na ochranu proti nečinnosti žalovaného domáhá u zdejšího soudu vydání rozhodnutí ve věci odejmutí dávky (věc vedená pod sp. zn. 59 A 34/2019). Vedení správních řízení v těchto věcech si je žalobce dobře vědom.
12. Lze tedy uvést, že ve věci snížení i odejmutí příspěvku na živobytí znovu probíhá správní řízení, na jehož konci má žalobce možnost bránit se snížení, resp. odejmutí dávky hmotné nouze příspěvku na živobytí žalobou proti správnímu rozhodnutí dle § 65 a násl. s. ř. s. Proto je žaloba na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nevyplácení příspěvku na živobytí nepřipustná. Shodně jako Nejvyšší správní soud zdejší soud upozorňuje na postup podle § 45 odst. 1 písm. b) zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi. Podle uvedeného ustanovení se dávka přizná nebo zvýší ode dne, od něhož dávka nebo

její zvýšení náleží, nejvýše však tři roky zpětně ode dne, kdy orgán rozhodující o dávkách tuto skutečnost zjistil, nebo ode dne, kdy o zvýšení dávky nebo o přiznání dávky příjemce nebo žadatel požádal. V tomto směru nejsou práva žalobce zkrácena.

13. Soud tedy uzavírá, že podaná zásahová žaloba není přípustná, soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 s. ř. s. odmítl.
14. Vzhledem k tomu, že nebyly dány podmínky pro meritorní posouzení žaloby, soud o podaném návrhu na osvobození žalobce od soudních poplatků nerozhodoval. Pokud by tak činil, nemohl by rozhodnout jinak, než návrh zamítnout pro nesplnění zákonných podmínek dle § 36 odst. 3 věta třetí s. ř. s., neboť jde o návrh zjevně neúspěšný – jde o nepřípustnou žalobu.
15. Pro úplnost lze dodat, že v případě, kdy soud odmítá podaný návrh podle § 46 odst. 1 s. ř. s., není povinen nařídít jednání či si vyžádat vyjádření stran před svým rozhodnutím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008-48, publ. ve Sb. NSS 1741/2008). Protože soud rovnou žalobu odmítl jako nepřípustnou, nerozhodoval ani o návrhu na vydání předběžného opatření.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. Protože soud rozhodl o odmítnutí žaloby, vyslovil, že účastníci nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 23. květen 2019.

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu